

СТАРИДАЛИ

ГОДИНА VII.

„Стармал“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се пишу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

КО ЋЕ, КАО БОГ.

Пригодом, кад се краљ Милан сретно спасао од блиске опасности.

Да л' је опет осветна
Или злобно пуста рука
Завела се хуком
Непромисла крајна,
Ил' је случај само бесцелице хит'о,
Путе подлокао, шине раскламит'о,
— То је јоште тајна.

Можда ј' какав ветар, који радо праши
И прашином страши
На праху и страху хтео да утврди
Провидљиве куле својих снова грди.
Можда ј' — можда — али та ко ће да вија
Траге и безтраге разних мождарија,
Што су сад обилна новинарска грађа,
Да се о том дуго прича и нагађа.

Нагађати нећу, то ми чисто стидно,
Жадам се већ оног, што је очевидно.

У Београду.

Био случај, застрах, освета ил' злоба, —
Ал' краљев је живот био близу гроба.

На миру је прошло, и за ото хвала
Вишој сили што је злодес задржала!

Већ зинула беше црна кивна безна,
(Шта би данас било, нико живи незна)
Један корак напред, — враг би стег'о замку,
Тај судија адеки већ ломљаше сламку,
Осуди га на смрт, — да кивна ли суда!
Бездушне обести! Паглена кривуда!
Али бог је с неба милошћу засјао
И Милану краљу амнестију дао.

Јест', милост је први
Мелем уздисаја, —
Ох ала је амнестија
Божанствена сјаја.

К—м—ц—а.*)

*) Добивши ову песму из Београда, забацијемо другу, која је истим поводом написана у уредништву овога листа.

Ур.

Шетња по Новом Саду.

СХСIII.

Што је Бечлијама њихов „ринг“, што је Пештанцима дунавски „корзо“, и што је Титељанима њихов „клинкер“, — то је нама Новосађанима наш „тротоар“ на пијаци, и то она страна с баре, јер на овој другој страни пијаци шећу се само они, који немају жуљева, па их срце вуче да их добију. Чим се смрвене и чим се унесу у авлију они силни празни сандуци од еспапа, којима наши трговци дају на знање публици да су добили новог еспапа, већ се почну гомилати јата наших лепих голубица на тротоару, а међу њима и по гдекоји голуб са цигаром у устима, те видећи

тако и по гдекојег мушког у женском друштву, сећамо се оних сретних курмахерских времена, кад се наши младићи нису још стидели шетати се са нашим милим госпођицама и у пријатном разговору с њима прекрћивати себи и њима по који часак празног времена; сећамо се оних времена, кад су по кафанам само стари господари седели и читали новине, а младеж се на веселији начин забављала; сећамо се оних времена, кад су наши млади људи сви листом имали воље да се жене, те дакле нису презали од познанства женског, него су га баш тражили и на своје добро употребљавали, т. ј. бирајући себи сродну душу, која ће им у животу бити верна сапутница.

Сада је то наравно сасвим друкчије.

Сада су кафане наше пуне младих људи, што се картају, билијаре и о коњима разговарају и опклађају ко ће више чаша пива попити, а прошла су она времена, кад си „код венца“ у кавани видео само старе пензионеране сенаторе, умировљене адвокате и зими беспослене економе, са плаветним џепним марамама и старим цилиндерима, па кад се у разговору стану онако старачки смејати: ха, ха, ха, ха, а оно се чује чак преко Дунава у градској пивари, а дотични „гражданин“ поцрвени у слаткоме смеју као паприка, сузе му ударе на очи, обрише се великом џепном марамом, узме амрел под пазуху, па се упути кући да приповеда и жени, шта је ново чуо у кавани, али успут стане код пиљарице, те купи две зелене праприке, јер он то радо нареца у чорбу, па да ви'ш како онда прија!

Данас пак је општа тужба нашега женског света, да је нестало „курмахера“ и да су се млади људи изгубили у мору кафанског живота и у пустињи Сахари своје женомржње.

Па ево и на Новосадском рингу, корзу, клинкеру и тротоару, како ли да назовем ону барску половину новосадске пијаце, види се, да су наше женске саме себи остављене. Некако мушки за себе, а женске за себе, баш као у цркви. Мушки уместо да се придруже женским, а они их још из далека обилазе, као да су им кредитори. Неће људски ни да им се јаве, него их у мимопролазењу тек онако попречно погледе, као на неке штајерекзекуторе. На променади их предусретају тако свесрдно, као што човек од прилике предусретне онога, који дође да иште жирос.

А јесу ли то заслужиле наше госпођице?

А зар ви нисте видели новосадску изложбу женских рукотворина?

ПОДЛИСТАК

Ч е с.

Хумореска Тад. П. К.

I.

Господин Нинко Нинковић постао је официром још лани у лето. А и треба, ја. Шта ће сиромаша, осамнајест година нису осамнес дана, како он служи „правитељство“ као војник. Он би, истина, давно био то што је данас — али несретне неке теорије изађоше па је много времена мора пробавити док је и њих научио, па нека правила, о, муке је им'о сиромаша док је и њих савладао. Таман се он спреми за испит кад ето ти наредба: „наредник, који жели полагати испит за потпоручика, мора знати још и ово.“ Он онда држи учи да се и из тога спреми, кад пристигне друго прђе и теже. . . О, јади, брате, ја! . .

Кад човек помисли у једну руку вредан је и био. Само да ти стане причати какве је он муке претрпио, о'ма би реко да је врсан човек. Он је родом из једног малог села и од оца сиромаша. Још из малена га нешто срце вукло за господством; све се нешто одвајаше од осталих сељана и возвишени се прављаше, ко да му, боже прости, неки пресказ још онда срећу пресказиваше. Он је сматрао да ће се погосподити чим сиђе у чаршију и два пута кусне супе из варошког чорбалука, за то побегне од куће у варош и погоди се за арцију код неког газда Ћирице. Одма

Па зар ни сад још нисте стекли респекта од женске вредности и узоритости?

Та сад како су нас потиснули са политичкога поља и не остаје нам ништа друго, него бацити се на „курмахерај“. Што су нам до сада били избори посланика, то нека нашим младићима буде избор честите жене; што нам је до сад било читање новина, то нек нам од сад буде слушање шта нам жена приповеда; што су нам до сада били сабори и скупштине, на којима смо се свађали и препирали, то нек нам од сада буде фамилијарни наш живот у кући, јер и ту има доста штофа за неслагање у мњењу и разне контроверзе; што нам је до сада било читање „Стармалог“, то од сада нека нам буде у договору са женом претплаћивање и купљење претплате на њега.

Али иде сад и онако јесен и зима. Ту су најбоље прилике, да човек са политичког поља пређе на друштвено. Долази нам берба, где је увек пријатније пити рујна вина и јести добра ђебапа, него ли читати Бурназове изјаве по политичким новинама; долазе нам сватови, где је пријатније ухватити се у коло са младим девојкама, него ли се налазити у колу Београдских министара; долазе нам и свечари, где је много милије сећи колач са домаћицом, него ли гутати многи политички колач, каквом се често нисмо ни надали; а најпосле долазе нам и „беседе“ с игранком и игранке без „беседе“, а често бивају и „Беседе“ без „беседе“, а и ту је много пријатније стојати „визави“ каквој лепој играчици, него ли на каквој преској парници, стојати „визави“ каквом строгом судији.

чим је зарадио три талира, купи панталоне и шешир и онај господски оковратник што се веже око кошуље, а стим је сматрао да је воспитанији и возвишенији од осталих сељана. Од арције после две године ванџира он за куvara газда Ћириног, тад му се и плата нешто више повиси. Његова се жеља поче све више и више остваривати, и он видећи како сретно напредује по својој замисли, стаде кројити још новије планове за живот. Мислио је, отприлике, да почне после неколико година и трговати, а дотле се спремати да да све новце што буде зарадио на интерес, разуме се, по цванцик на дукат, а бо'ме и шес гроша ако се само може. Нешто новца мислио је и за зеленашење одредити кад и отуда има добра прихода, јер: „наш свет, како он вељаше, још се може варати од нас чарманлија.“

На велику жалост а можда и на срећу Нинкову потраже ти њега у солдате. Те оће бити, те неће бити — боме мора. О, окрени, . о, обрни, да се измигољи како — аја мимојићи се не може. Веле да га је и доктор неки грош коштао да би му свидјетељство о неспособности дао, па ништа неучини — не знам је ли истина, лажу ваљда! Њему је много криво било да се растави од заната а нарочито није он, вели, за војску, јер незна писмо, па ни за каплара неће моћи ванџирати.

Рок службе од три године свршава се у пролеће, а ко зимус беше за каплара испит положио између осталих и Нинко Нинковић. Он има много да благодари једном старом војнику, који га целом буквару беше за талир научио.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

У Ш Т И П Ц И.

△ Док други људи справљају бурад за бербу долге Вршчани на врат на нос копају нове бунаре.

* * *

□ Сад жељезница иде четири пута на дан из Будапеште у Карловце, те дакле четир пута на дан може сад стићи из Будапеште наредба, да се сазове Карловачки сабор.

* * *

+ Чујемо да г. Радић пише и намерава издати нову брошуру под насловом: „У про риди клепао“.

* * *

○ Како се приближује берба, љубопитљиви смо, да ли ће наш „јединац“ бацити опет какву ракетлу (или ће то бити само каква (напета) жабца?)

* * *

4 Из Вршца јављају, да ће г. Б. издати скорим своја целокупна дела. Дела су та песничка. (Песница игра главну улогу).

* * *

* Госп. Б. у Вршцу тражи по помрчини своју изгубљену част.

* * *

□ Полови по Италији уче народ, да колера с тога дави онде људе, што је одузета папи власт па дата краљу. Даклем је колера адвокат и помоћник папин.

Видећи и сам користи са те стране, он поче кројити сасвим нове планове за свој живот. „Нижи чин“ доста значи у војсци, а он је већ носио тај чин на себи. Жудња за већом војничком влашћу потискивала је зеленашке планове до толиког врхунца, да се он, напослетку, реши да старе планове напусти и да у војсци остане, у којој мишљаше да ће за кратко време славан човек бити. Тако и би. Но напредовање у војсци теже му иђаше. Он је носио одело војничко, војничко достојанство држао на себи, али бадава, осамнез година равно мораде он избројати док лањск у дочека.

Достојанство, или како ми велимо чес, код човека много значи, али војничка чес вреди за три наше. Тако ја мислим судећи по господину Нинку Нинковићу официру. Знаш ли ти, болан, да би он теби расцопо титтару да ти, ма то случајно било, њему леђа окренеш, или ма што било учиниш пред његовим очима што би издалека његову чес повредило. Он је сматрао да бранећи своју чес до најмањи ситница, даје себи лик правог војника, и, који тако неби своју чес заштићавао, пред његовим очима није био војник по — жена. . . Једном иђаше једна сирота бака са бремением сена и жураше се путем што брже својој стоци. Господин Нинко се такође шеташе путем у сјајној униформи. Баку је занимала сјајна јака официрова и за то мало више задржавши очи на господиновом оделу назва бога. За Нинка је било то велика увреда „зашто да га загледа бабусија од сто љета, можда је вештица па му очи може

Ђира. Јеси ли чуо што се сад опет пронашло?

Спира. А шта?

Ђира. Пронашло се, да је Бизмарк пореклом из Аустрије. — Верујеш ли ти.

Спира. Да ли је Аустрија њега одљуљала: то не знам; али да он сад њу љуљашка, повија и превија, то је и моја ћорава стрина већ увидила.

Ђира. За што су, бога ти, за извесну епитимију изабрали баш тај а не други који намастир?

Спира. Ваљда за то, што се име овога намастира почиње са „Во,“ а свршује са „ица“.

И В Е Р Ј Е.

Једног владика (далеко од Сарајева) позвала једна велика општина да дође, да служи владичанску службу.

Он се склонио на то, али под условом, да му општина купи нов владичански плашт, јер му је стари подеран, па се провиди шта је испод плашта.

Ово није рђав начин.

Могло би се према томе и даље ићи.

Кад која друга општина позове владика да служи, може овај рећи:

пресећи“ па извади сабљу потрчи за бабом и стане се дерати: чес, чес, увреда; исчибука је по бремену два-три пута испративши је са особитом псовком! . То му је било задовољство.

Још нешто о карактеру господина Нинка. Верово је у вештице, вампире, дрекавце и караконцуле. То је била особина његова, коју је из села насљедио, ма да се он, као што је казато, много од села туђаше а своју фамилију и остале сељаци за најглупље простаци сматраше. Напротив, највећим псовкама псоваше оне, који невераваху у оно у што он верује.

— Е, учен свет! Није него још нешто. Све су то будале, угријане главе; он ми зна шта има по небесима а незна за нечестивце из Мариног потока који толики свет упропастише — тако он више пута уз реч говораше.

Он држаше да наука може бити само да се занат научи и у војсци, а друга нека филозофска и докторска, „то су трице и кучине јер лажу свет и због њиве, вели, науке највише их у лудници има.“

Господин Нинко, са својим, појмовима није био баш сасвим сам, — имао је неколико својих изабраних другова, који су делили са њим мишљење. Ако се, случајно, треве са каквим „чрстакот“ и он се неумебудне лепо наспрам њих понашати — онда зло. Јер кад поваде сабље и чес стану слошки тражити, једном је немош лако повратити, а то ли свима. Ко на страшном суду, па то ти је! . .

(Продужиће се.)

— Ја ћу доћи, ал ако ћете ми купити нове чизме, јер су ми ове издеране па ми испадају прсти.

Од треће општине могао би искати обојке, од четврте пар кошуља, од пете нов шешир, јер је кроз стари коса испала и т. д.

Чудне ли су прилике — тамо далеко од Сарајева!

Ономад сам стајао на балкону наше читаонице и гледао свет, који се туда шетао

Било је вече.

Свет се шеће и разговара, те од горе са балкона морадох и нехотице да чујем по коју реч, али свезе и смисла не могах разабрати.

— Опет је отишао несретник у бирџуз! Хоћу му прочитати док дође кући! . . .

Тако рече једна женска; кога је ту подразумевала ја не знам,

— Па казао ми је да ће ме узети; ја сам му рекла —

Даље не могах чути, што је госпођица причала.

Два господара иду и нешто шушкају; чух нехотице само ове речи:

— Ја ћу вам прекосутра за цело вратити...

Један калуђер иде са једним попом, те чух речи:

— Хвала богу кад нам се скинуо с врата; отераше га у Војловицу...

Даље не могах ништа разабрати, нити знам кога се тиче то ратосиљање.

Мало час наиђе неко испод руке са једном женском. Она говораше:

— Кад цео свет иде у илићу зашто да сам ја најгора; ма узајмио треба да ми...

Одоше даље и нисам могао разумети шта и о чему диване.

У то ено ти три-четир млада човека. Издалека сам већ видео, да се нешто озбиљно разговарају. Кад дођоше испод мене спрам балкона чух:

— Код Црногорца је најбоље вино, а на „кникебајн“ ћемо ићи...

На грдну штету мојих читалаца, не могах чути куда ће ићи на „кникебајн“, јер прођоше мимо балкона испод мојих ногу и изгубише се у жагору.

Чудан предлог

По предлогу једнога пријатеља српско-хрватске слоге у Пакрачкој дијецези, могло би се Србима допустити да у дотичним приликама употребљују и свој грб, — само би се она четири ћирилска „С“ морала заменити са четири латинска S —

Ајде баш да видимо како би то изгледало;

S	S
S	S

Ко је за предлог, нека дигне руку, — па нека се прекрсти, Пак — Рацки.

Ђука. Зашто се намастир, зове баш намастир?

Шука. Јер се у њему сваки дан пече што на масти.

Ђука. Има ли каква машина за брање винограда, те да онај ко има много винограда, може што брже обрати?

Шука. Има.

Ђука. А каква је то машина?

Шука. Филоксера.

П у с л и ц е.

Кажу да ће састанак трију царева бити од великог замашаја; ако здраво жестоко пригрле идеју мира, та би лепа (али танана) идеја још могла лако и да се разбије.

Хвала богу кад се отворила жељезница до Ниша; од сада ће сваки број „Стармалог“ за 13 сати моћи стићи из НСад у Ниш (т. ј. ако не загне о београдску слободу штампе.)

Шајкашки учитељски збор расцепили су на двоје. Могли су га расцепити и на десеторо, кад људи који не разуму мађарски, при гласању воле седити него — на поље изићи.

Међу кандидатима за хрватски избор налазимо и име г. Јагазовића, — и то баш за „Бошњаке“. — Зар се не би за Бошњаке могао наћи други који кандидат, који не подсећа на гажење.

Приликом жељезничке светковине у Београду, могло је бити само српских заставица, — али бадава, тек по аустро-угарским заставицама познало се, који ветар пуше.

Идите збогом, — какве филоксере!

„Ко то наше лозе
Испод земље сиса,
Те нам са чокота,
Сок весеља збриса?“

Тако народ пита,
Па у земљу звера;
А неки му вичу:
„То је филоксера.“

Та мајте се људи, —
Какве филоксере! —
То ће бити по'о
Покојног поп Пере.

Проба пера.

XLIII.

Млади дани.

Млади дани човеку
На поклон се дају.
То ја судим по томе:
Што се не враћају.

XLIV.

Врло практично.

Моја тетка Дуда
Није више луда;
Кад нумере снева,
Она не оклева:
Таки (у сну) сецује,
Надом пуни груди,
А нумере изађу,
Пре нег се пробуди;
То јој терно, верујте,
И на јави вреди, —
Ако ништа оно бар
Форинту уштеди.

XLV.

Једнаки младоженски назори.

Што се тиче женитбе
И ђепова празни,
У том нисмо, младожење,
Назора ми разни,
Назора смо једнаки,
Назора ми разни.

Г—д—н.

Припослаано.

Ја сам истина причао неким новинарима, да ми се Њ. В. краљ Милан исповедило, да се сигурније осећа у нашој држави него у својој рођеној — али сад опет кажем да то није истина.

Но пошто је у нас законом ујамчења слобода разних вера, тако не могу забранити, да верује ко шта хоће, т. ј. или мој први, или овај други, или какав трећи исказ, који још нисам казао.

Напетан Таје.

Из В. Бечкерека

П. Зашто у В. Бечкереку нису изабрали учитељицу за срп. основ. школу која је имала најбољу сведоџбу, већ другу?

Од. Зато, јер она која је имала најбољу сведоџбу, није прва владинина рођака а друго г. преде. срп. цркв. општине вели: да носи кратку косу па с' тога није способна за учитељицу.

А. О чему се највише говори у српској читаоници у В. Бечкереку?

Б. Ваљда о Бизмарку како је уредио Немачку ратом, па сад му ништа друго не треба, само мира.

А. Ниси погодно.

Б. Можда о гимназији бечкеречкој, како хоће да нам сву децу помаћари.

А. Ниси погодно.

Б. А да није о Анђелићу?

А. Ниси погодно.

Б. Можда о „Слободној штампи“ у Србији. Ха, ха, ха!

А. Ниси погодно.

Б. Да о чему, — без трага! — кажи ми ти кад видиш да не могу да погодим.

А. О јелима и пићу која су најбоља.

— вић.

Н а ч у н у.

(Од Петефија.)

Тихо вали шапућу
С лаким чуном мојим;
Веслам, веслам, крманим,
Да се чисто звојим.

Мајко моја, да ми се
Од куд сада јавиш,
Кликнула би: Чувај се,
Да се не удавиш!

Да ме отац види сад,
Рек'о би зацело:
Где, опет га тера враг,
Да дере одело!

У Вуковару 1884

Ив. М. Поповић.

Па која ми је онда вајда!

Кад ми доктор Тоша
Даде декокт густ:
Грозница ме пусти.
Ал кад пошље рачун,
Да му се труд плати —
Опет ме ухвати.

Д.

На катихизацији.

Катихета. Јоване, колико траје часни пост?
Јован. Молим, господине, питајте Перу, он је благодјејанац.

На испиту.

Професор. Са чега је знатан Вергил?
Ђак. Што је изумео вергил.

Па наравно!

Отац. Пајо, знаш ли ти од чега расту деца?
Паја. Од кише.
Отац. Е па што људи не расту од кише?
Паја. Јер иду — под амрелом.

Није то за Цигана.

Дође Циган-Станко попи по крџан. Ту би цига, као и обично, повео разговор бог те пита о чему. Тако се он хвалио, како је он обишао многе манастире, међу осталима и Раваницу, и како је видео српског кнез-Лазара. А попа ће га на то запитати. А има ли од вас Цигана који светац? Циган-Станко му сасвим простодушно: „Има ђавола, није то за Циганина.“
прибележио

М. Ђ—ћ.

Промишљено.

Удала се наша
Млада Драгомира,
Пошла је за неког
Старог официра;

Јер она у себи
Вако командира:
Кад официр умре
Тад музика свира.

А музика ипак теши
Срце пуно јада. —
Тако комбинира
Драгомира млада.

З—ија.

Осетљива част.

— Ви сте мене назвали лолом и нитковом. Зато вас морам тужити.

— Та маните се ђаволска посла. Седите с миром, а ја ћу вам за то дати 5 форинти.

Шта!? За пет форината да ја пустим моју част каљати. Ако ми не платите шест форината, идем таки да вас тужим.

Из отменог света.

Куварица. Је ли, богати, зашто господин барон, кад к нама дође, па не нађе господина код куће, а он направи магареће уво на својој визиткарти па је тако остави.

Собарица. Иди Јуло баш си проста. То значи да је господин барон сам главом био овде.

Пред судом.

Судија. Дакле ви желите да се одложи расправа, јер се ваш бранилац разболео. Али ви сте ухваћени на делу, признајете и сами да сте хтели новце да покрадете; према томе, верујте, ја не знам шта би могао ваш адвокат у обрану вашу рећи.

Оптужени. Та то сам баш и ја љубопитљив да дознам.

Из просијачког живота.

Просјак. Смилујте се, уделите штогод мени несрећном човеку.

Господин. Шта, несрећан! Та ви сте, ето, млад, здрав читав, него мени се чини да сте ви лењи, да вам не мирише посао.

Просјак. Та то баш и јесте моја несрећа.

Лепа титула.

Неки шаљивчина, кад год се разговарао са старом кокетом Н. увек јој ласкаво титулирао: „Анђеле мој!“ — Кад су га другови запитали, зашто он њу тако назива, одговорио је; јер су анђели прва и најстарија божија створења.

ћу

Класично савршено.

У некој гостионици у Бечу седео је Енглез за столом па полагао је свој бифтек. Не потраја дуго дође и један Француз седе за сто па наручи бутелу шампањера. Одма поведоше разговор, препирку о неким машинама, где су боље машине, у Француској ил Енглеској. Енглез рече: ми имамо машину, па с једне стране убије вола, одере га, исече, испече а с друге стране добијеш готов бифтек и то све за пет минута. На то ће Француз: то је ништа ал код нас има машина па док с једне стране садиш лозу а с друге већ бирташ избацује пијане кроз прозор.

Гиган.

Добро се извукао.

Професор. Кажу ти мени, Лука ди је Напуљ? Лука. Код Везува.

Професор. То је истина. Али ди је Везув? Лука. Код Напуља.

Професор. И то је истина. Али ди је оба двоје Лука. Једно код другог.

Гиган.

Новије књиге

припослане уредништву на приказ.

Накладом Косте Мандровића у Бечу, III. Seidlgasse 13, изашла је шеста свеска, Илустроване историје српског народа“ са овим сликама. Краљ Вукашин, Град Једрене, Цар Лазар, Манастир Раваница, Краљевић Марко, Косово поље, Југ-Богдан са девет Југовића, Милош, Обилић, Кнежева вечера у очи Видов-дана. Дело ће бити потпуно у 12 свезака. Цена свесци 20 новч.

Летопис Матице Српске. Уређује А. Хаџић. Књига 139. 1884 свеска трећа. У Н. Саду Српска штам. Др. Св. Милетића. Цена 70 новч.

Der antike, mittelalterliche und moderne Antisemitismus. Von Jaša Tomić. Werschetz 1884. Druck von Wettel et Veronič. Цена 30. новч.

Карактеристика Кнеза Милоша Обреновића, у приповеткама из његовог живота; као још неке приче из 1848—1849. год. Скупио и уредио Светоз. Стојадиновић. У Н. Саду 1884. Издање и штампа А. Пајевића. Цена 50 новч.

О филоксери, како изгледа и којим се средствима сузбија. Написао М. Петровић. Н. Сад, штам. и издање А. Пајевића 1884. Цена 20 новч.

Ивана Серг. Тургејева Приповетке (из „Ловчевих записника“), превео Бранко В. Константиновић, књига I Панчево 1884. Издање штам. Бека и Косанића. Цена ?

Историја Угарске са уводом у историју света, за ниже разреде средњ. школа. Написао Др. Фр. Рибари, превео Милан А. Јовановић, II. свеска. У Н. Саду, штам. А. Пајевића. Цена 50 новч.

Рачуница за II. разр. нар. школе. Цена 10 новч.
 „ „ III, „ „ „ Цена 12 новч.
 „ „ IV. „ „ „ Цена 14 новч.

Све три књижице написао је према наставном плану уг. министарства и школск. савета Аркадије Вуковић учитељ. Издање Бека и Косанића у Панчеву 1884.

О ФИЛОКСЕРИ

КАКО ИЗГЛЕДА И КОЈИМ СЕ СРЕДСТВОМА СУЗБИЈА.

написао М. ПЕТРОВИЋ, професор.

Цена 20 новч.

Књижицу ту написао је стручњак, који је пре две године на окуженим виноградима у Истрији проучавао заразу и познао тамо употребљавање средства против исте, о чему је теоретични и практични испит положио. У књижици је јасним, крупним потезима изложено све, што се до данас зна о филоксери. У доба, кад је та опака животиња загрозила фрушкогорским виноградима, биће ова књижица од интереса и користи за свакога, а нарочито за винодељце у Срему.

Садржај књижице: Филоксера у Фрушкој Гори. Долазак филоксере у Европу. Како изгледа филоксера и како се размножава. Како филоксера сатари чокот. Природно распрострањавање филоксере. Филоксера зарази и земљиште. Како да се бранимо од филоксере. Екстинктиван поступак. Културалан поступак. Наводњавање винограда. Виногради на песку. Американске лозе. Завршетак.

Наручбине ваља слати под писатој штампарији, која даје велике књижевске рабате свима онима, који желе растуривати ову књигу.

Штампарија А. Пајевића.
у Н. Саду.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

ево су ове:

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 „
Црквено-слов. буквар са читанком ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8 „
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8 „
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10 „
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8 „
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80 „
Историја Угарске, са уводом у историју света, за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60 „
„ „ „ II.	60 „
Велика катавасија	1.— „
Мала катавасија	20 „
Ћимнастичке игре са сликама. Део I.	1.— „
Одабране народне песме за учење на изуст у срп. основним школама друго издање	10 „
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10 „
Наставни план за срп. нар. учитеље	20 „
Нове метарске мере	10 „

Ко дакле жели да горње књиге из прве руке добије, нека се обрати под писатој накнадној штампарији од које ће добити највећи књижевски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижеварама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

НОВА КЊИГА.

КАРАКТЕРИСТИКА

КНЕЗА МИЛОША ОБРЕНОВИЋА

У ПРИПОВЕТКАМА ИЗ ЊЕГОВОГ ЖИВОТА

КАО ЈОШ НЕКЕ ПРИЧЕ

ИЗ 1848—1849 ГОДИНЕ.

СКУПИО И УРЕДИО

Светозар Стојадиновић.

Цена је књизи 50 новч., а ко поручи 10 комада, добије комад по 32 нов. Наручбине ваља упућивати

Издавалац штампарији А. Пајевића у Н. Саду.

НОВА КЊИГА

ОСНОВНО НАЧЕЛО

КРИТИЧКИ УВОД У ОПШТУ ФИЛОСОФИЈУ

НАПИСАО

Др. ЈАЗА КОСТИЋ.

ЦЕНА 60 НОВЧ.

Ко поручи на распродају најмање 10 комада ових књига, рачуна му се комад по 40 новч. Поједине комаде шаљемо у врстоплету Франсо кад нам се 60 новч. унапред пошље. Наручбине ваља упућивати

Штампарији А. Пајевића у Н. Сад.

Славним превеним општинама српским, г.г. свештеницима и богословима, учитељима и свима љубитељима књижевности српске нека је најтоплије препоручен

ГЛАС ИСТИНЕ

ЛИСТ ЗА ДУХОВНЕ БЕСЕДЕ, ЖИВОТОПИСЕ И СТАРИНЕ.

Уређује: ЂОРЂЕ РАЈКОВИЋ,

излази 15-ог и последњег дана сваког месеца на читавом табаку велике 4-не.

Цена је листу: за Аустро-Угарску на целу годину 2 фор., на пола године 1 фор.; за Србију на целу годину 5 дин., на пола године 2½ дин. — Из Србије предплату прима В. Валожић у Београду, из осталих крајева, осим познатих и умољених наших родољубивих скупљача, нека се предплата шаље и на

Издавалац-штампарију А. Пајевића у Новом Саду.

Још се могу добити сви бројеви „Глас Истине“ од почетка о. г. до данас.

Прво ц. кр. прив. Дунавско паробродско друштво.

РЕД ШЛОВИДБИ.

Пошт. лађа
од 1. априла

1884. до
даље наредбе.

Од НОВОГ САДА у ТИТЕЛ и станице НА ТИСИ: Средом и недељом у 5½ сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у ЗЕМУН-БЕОГРАД: сваки дан у 5½ сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у ОРШАВУ-ГАЛАЦ: Средом, петком и недељом у 5½ сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у ЦАРИГРАД преко РУШЧУКА-ВАРНЕ: Недељом у 5½ сах. после подне.

Од НОВОГА САДА у БУДИМПЕШТУ: Сваки дан у 10¾ сах. пре подне.

Н. Сад. 30 марта 1884.

Агенција.

ОГЛАСИ.

ФРАЊЕ ХРИСТОФА
БЛЕШТАВИ

ЛАК ЗА ПОД,

без мириса је и брзо се суши.

Са својих практичних особина и једнострукости у употреби згодан је за самосвојно лаковање патоса. Има га у разним бојама (које су као год и масне) а и без боје, који патосу само блеска даје.

Углед и упутство за употребу налазе се код стоваришта.

Фрања Христоф, Берлин и Праг.

Проналазач и творилач правог блештавог лака за под.
Стовариште у Н. Саду код Љ. Стефановића.

1—3

МАНУФАКТУРНА И ПАМУКА РАДЊА САВЕ ТУБИЋА У ШИДУ

потребује једног млађег помоћника.

1—3

НАЈВОЉИ
ПАПИР ЗА ЦИГАРЕТЕ
ЈЕ ПРАВИ
LE HOUBLON

ФРАНЦУСКИ ФАБРИКАТ
од **CAWLEY & HENRY** у Паризу.
Ваља се чувати од подражавања!

Само је овда овај папир за цигарете прави, ако је на сваком листу отисак **Le Houblon** и ако оваки картон има марку штитицу и сигнатуру.

500 FEUILLES
FORMAT FRANCAIS
CAWLEY HENRY G. C. FABRIQUE PARIS

Cawley & Henry

Propriété de Marque
SEULS FABRICANTS.
17 Rue Beranger à PARIS

Fac-Similé de l'Etiquette

6—36

КАСЕ

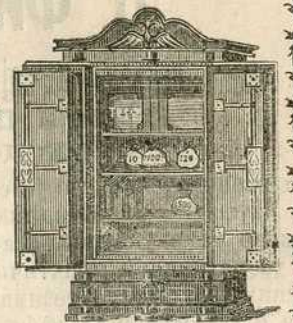
по најновијој американској системи

сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Наручбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

21—33